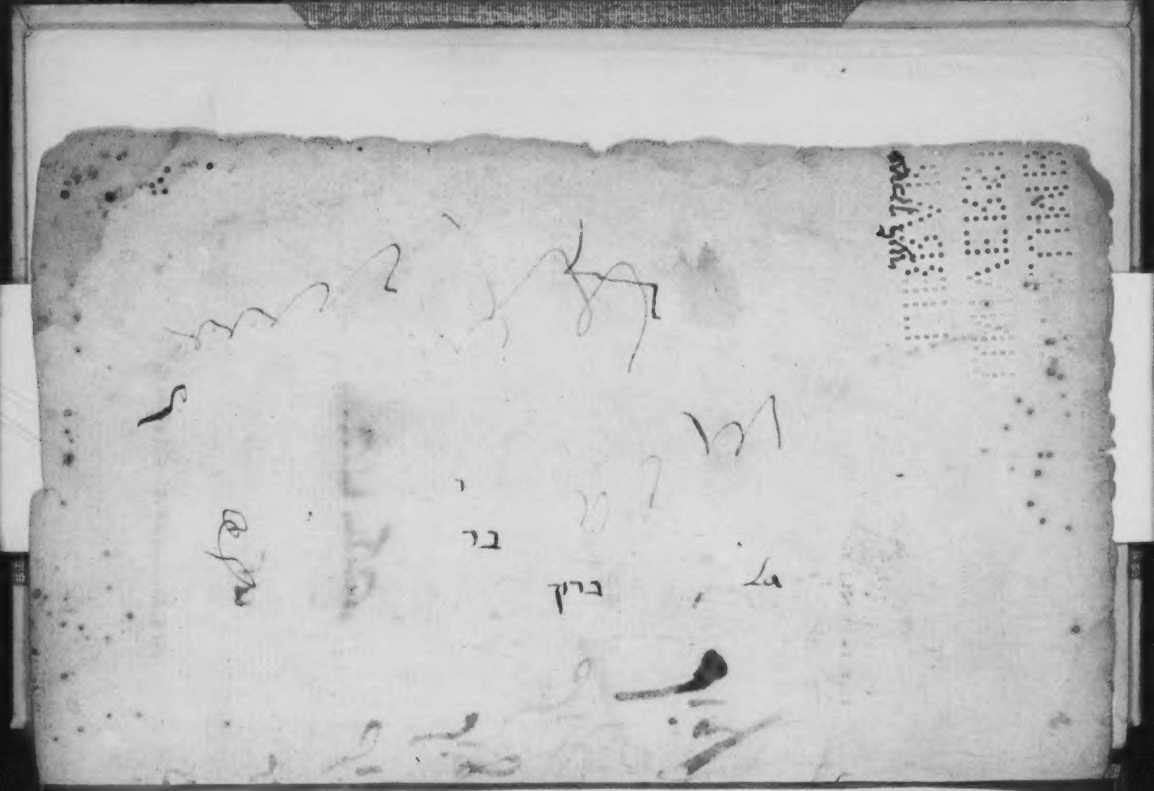
50

זה השער לייי צדיקים יבאו בו

שער השיר

ברוך לעד
בר
ברוך

חלק ראשון
מעשה בראשית

שמך אודה אל במקהלות
ויום עמדי בסוד אחדותך
נפשי אויתיך גם בלילות

לך אמר לבי מציאותך
וכל מציאות בלתך משתנה
אמת כי אין ראשית לראשיתך

מופת שלמותך הוא כי הנה
לא על צד החיוב רק בנדבה
אמרת עולם חסד יבנה

השפעת טובתך הרחבה
ונתהוו מדרגות מלאכים
שרפי קודש וחיות מרכבה

נקיים מגוף מעון זכים
ולקדש את שמך מגמתם
למול שליחותך מהלכים

חלק ראשון

שמים וארץ אז בראתם
במאמר לבד לא ביגיעה
ביום הראשון יחדו קראתם

בשני ידך בם נגעה
נתחזקו עמודי שמים
ומתחתם הגופים ארבעה

אתה תחיינו מיומים
כי בשלישי שמת לנו אות
ורקעת ארץ על המים

וחושבי זולת זה להראות
יכשלו במענה פיהם
כי יד ה' היא לעד ולאות

צוית דשאים ועשביהם
למאכל כל חי וקיומו
ופרי אלנות למיניהם

זה פועל בלחו זה בחומו
קור ויובש איכות בגולם
ברוך שככה לו בעולמו

המון כל כוכבי אור בהילם
ברביעי נתנו להאיר
ותמונה כדורית בגלגלם

סדר הנחתם כיום יאיר
למביני מדע ובמופתים
שעור כל כוכב מהם המאיר

לשבעה כוכבים משרתים
גלגל מוצא מרכז והקף
כן במהלכם מאמתים

כמלך בגדוד שמש יקף
ונגה כוכב ולבנה התחתון
כל יכו נצוציו בכל תוקף

בונה בשמים עליותיו
מאדים צדק שבתי הרים
להגיע ארץ פעולותיו

מנוגה אורו כלם מאירים
ממערב אל המזרח דרכם
מהם מקדימים ומאחרים

חלק ראשון

שמש וירח צוה מלכם
למנות חדשים ושנים נעים
כי מועדי קודש יבא ערכם

למעלה משבעת הרקיעים
גלגל המזלות וכוכבים
כלם כמסמרות בו תקועים

גם הם בתנועה תמיד סובבים
במצות לכלם בשם יקרא
ממערב אל המזרח שבים

ועל כלם האלקים ברא
גלגל ערבות אשר בזבולו
נטוי כעין הקרח הנורא

כל כוכבי רום הם לפי גדלו
כשיטה מן הים ובמהרה
רצים ושבים כל יום לרגלו

מהם אוצרות מטר טל וסערה
ומזיגת השפל ונמצאיו
אך לא מטולכת הבחירה

מעשה בראשית

מבירים יוצרו ופלאיו
פאר וכבוד לשמו נותנים
ברכו ה׳ כל צבאיו

דגים ועופות ממינים שונים
ביום החמישי נתברכו
לויתן זה וראשי תנינים

בהמות חיות לעת נוצרכו
בראת בששי בעולמך
ומשים בעפר ילחכו

אתה הוא היוצר אין עוד עמך
אמרת לאדם זה נעשה
אשר יצדק ויירא את שמך

ראשית מחשבה סוף מעשה
והכל נברא לעבודתו
אם קולך ישמע ויעשה

בצלם אלקים וכדמותו
נפחת באפיו נשמת חיים
משכיל ומעשיו בבחירתו

חלק ראשון

להשיג החיים הנצחיים
כי נפש יקרה היא וחיה
בה יבדל מן המהמיים

נראה עולם שלם עם כל אישיו
טוב מאד ובבא יום המנוחה
אז ישמחה במעשיו

שבת קודש יום עונג ושמחה
מורה על החדוש ועוד נעלם
בו רמז אל זמן ההצלחה

אלה תולדות העולם כלם
אותה מחיה כן בירים
המלאך משבע בחי העולם

ומאז כסה אור על כפים
לתקון האדם ועניניו
ואז יעשה לו כנפים

נטעי נעמנים בגן עדניו
שם היתה מנוחתו כבוד
וישולחן ערוך מונח לפניו

מעשה בראשית

כדי שעבודתו יעבוד
הוזהר על עץ הדעת, טוב ורע
במה שהוא יעשה לטוב לו יזכה

נרדם בשינה אז הא-ל קרע
אחת מצלעותיו לו ליצור
ומיד בשר התחתנה פרע

על כן כאשר ידבק האזור
אל מתני האיש ידבק האשה
ומשרות כילה לא תחזור

נתקררה דעתו בשכינתה
והיו יחד בחלקם ששים
ולפניהם הדרך כבושה

ערומים היו בלי לבושים
יושבים לבטח ואין אימה
ובטוב לבבה לא מתבוששים

עד כי בא הנחש ברוב ערמה
על האשה בעלילות רשע
השיאה והטיל בה זוהמה

חלק ראשון

אותה ברשעתו דחה רשע
כאשר נלכדה בתשובתה
ברוב דברים לא יחדל פשע

אכלה היא וגם בעלה אתה
הומר כבודם כי לו חטאו
בקלון ונתחייבו מיתה

ממאכל חגורות הוציאו
ובעת בא ל לא יכלו כלכל
בתוך עצי הגן נתחבאו

נהפך האדם להתנכל
גם היא נתנה עליו בקולה
הנחש השיאני ואוכל

גזר אז על הנחש בקללה
עפר לחמו ולאשה אמר
אם לא שליש אלה יעשה לה

תזעק בחבליה בקול מר
תגדל בניה ברוב צער
משתוקקת ובפיה לא תאמר

מעשה בראשית

האדם יעל נית להב הצעיר
כל ימיו כי מאדמתו ירש
קוץ ודרדר רב. ותבואה מצער

ועוד חוץ ממנוחתו גורש
וכל יקר הוד ממנו הוסר
כאשר במלכותו נולד ריש

לכו אנשי לבב קחו מוסר
וישכל יישר אשר יש בכם
ביד החומר אל יהי נמסר

השמרו פן יפתה לבבכם
אחר הדמיון כי לא כן בדיו
שמעו זאת אחי ותחי נפשכם

הוליד האדם שני ילדיו
מהר לעשות מלאכתם פנו
זה באדמה זה בצאן ידיו

הביאו מנחה כאשר קנו
רחק לקין שעה להבל
כי לא כונה אחת כונו

חלק ראשון

הטב חרה לו ה׳ כל סובל
ומקבל ישבים השיב אליו
אם ישוב תשובתו יקבל

והוא רוח קנאה עבר עליו
ובזדון היה ראש להורגים
השיב לו ה׳ כמעלליו

ויגלה בראש: גולים וחוגים
גם זרעיותיו נמוחו בזמן
ארץ ויושביה נמוגים

לכך מבני בנו נזדמן
להורגו כי הם עשו עקר
מן הפל הבלתי נאמן

עד בא השלישי הוא נתיקן
בצלמו ובמי אנוש כגו
אז דבר ה׳ היה יקר

זה ספר כל אדם ובניו
עד עשרה דורות נשתלשלו
על אחד מהם ישב על כנו

מעשה בראשית

לאורך ימים כזהב יפעלו
במלאכות ויוציאום לאור
גם החכמות בידם יעלו

נולד ביניהם חנוך ויאור
כברק ובעת הייתו מוכן
לקח אותו אדיר ונאור

האחרון מהם אשר הוכן
להצלה הוא הביא מנוח
ונחמה למי שנתמסכן

על כן אביו קרא שמו נח
ובימיו החל האדם לרוב
ומעבודת ה׳ לזנוח

בחרו מכל נשים לארוב
יישלחו כצאן עוילהם
והביאו לעולם מין ערוב

יכלו בטוב אורך ימיהם
ראו בתיהם שלום מפחד
ולא שבט אלוה עליהם

חלק ראשון

ויוסיפו כל יום רע וכחד
עד נחם כי עשה את האדם
דבר צור עובד במדע אחד

ויאמר בלבו להשמידם
כי עבות חק הפרח ברית
קשר העולמות בהפרידם

אלה תולדות נח לשארית
בדורותיו על צדקתו יקום
גם לו מגיד מראשית אחרית

הנני ומחיתי כל היקום
אסיר גבולות עולם למבול
אבל אתך בריתי תקום

עשה לך תבה לבית זבול
החיים ומן הטהור תרבה
מכל מאכל וזרע יבול

יחזיק מעט את המרובה
ולהצילך מן רשעי הדור
אעשה עמך נסים הרבה

וגם בטורפות פריץ לגדור
ואריה כבקר תבן יאכל
כלם יאספון אל המדור

עשה נח את התיבה ויכל
ולא כדי בשיצלו מים
כי החמס כם ישאת לא יוכל

.המטיר על ארץ שביעה מים
עד כי במספר חמשה עשר
אמה על הרים יעמדו מים

אנשים ישחקו וכל בשר
מארץ החיים דרכם ירט
רק אשר בתוך התיבה נשאר

נשארו עם נימושן ומורט
ובשוב ה מחרון אפו
נחו כלם על הרי הררט

היציא נח העורב בגפו
ואחר כן שלח את היונה
יען לא יישית נפשו בכפו

חלק ראשון

הורשו על פי דעת העליונה
ינחמם לרצון כי עתה
חש כחם והפר האביונה

לא תשוב הארץ כללותה
לכסלה כי עלתה ארוכה
זרע וקציר תתן בעתה

ברך אותם וזאת הברכה
למלאות חכרינכ [?] שבע מצות
דת למו שמורה וערוכה

וכל הצורות להשתחות
לצורת האדם ודין ערכו
אך אב מלבו לא יחשוב הות

אות ברית קשת בענן דרכו
עת העולם בעננים התקדרו
ינהרם ויגיה חשכו

אלה בני נח איש לא נעדר
ויעמידו כצאן משפחות
אך זרעו של שם הוא הנאדר

il

מעשה בראשית

חל נח מגידלתו לשתות
ראהו חם כי יין עברו
ויתגל לעיני השפחות

ויבז בעיניו להדרו
ויעל כן היה עבד יעבדה
לאחיו כי כן אביו אררו

שפה אחת ודברים אחדים
היו אבל לפי רוב השנים
כידידו של עולם נפרדים

וימצאו בבקעה וישכ דונים
דברו בגאות לא כל המנו
שיבור לעצבו העליונים

עתה מה קדשי שדי כי נעבדנו
נבנה מגדל וראשו בשחק
פן באש ובמים יפגענו

יושב בשמים למו ישחק
אם חוגר כמפתח התהלל
ולא ראו כי המקום ירחק

חלק ראשון

נתפרדה חבילתם בכלל
ריבם ויען לא ירימו ראש
משם הפיצם וישפתם כלל

האל הקורא הדורות מראש
אמר להבדיל בין קודש לחול
מתולדות שם ומאיער הראש

השלישי הכי נבחר לנחול
האמת בחקירתו שפט
ונמצאה כמרגלית בין החול

על אמונתו עזב נמרוד נשפט
הראה לכל איש כנר כאורח
כי לאלהים היום המשפט

העיר צדק בצאתו ממזרח
בא לחרן נקרא בשם אברם
הוא אברהם כמו שמש זרח

נשלם החלק הראשון

וחלק

חלק שני
מעשה אבות

באתי לפניך נשא ורם
נא עם הבנים עשה למען
זכות אבותם בעת הזכירם

נמהרו לצוריך אשר נשען
הבית עליהם ולנצח
בל יסע יתדותיו בל יצען

יחיד מאנשי דורו לא נוצח
אז האדון שהיה מבקש
נגלה לו והכירו באור צח

צוה אליו לבלתי ינקש
לעזוב מולדתו ובית ישן
בארץ הקדושה יבקש

חזק ברכות שתהו לעד
יד ושם טוב ובנים יעמיד
ובריב הזדון הונו לא ימעד

קיים מצותו ועמו הזמיר
יקר אשר מזולל הוציאו
לוקח נפשות היה תמיד

חלק שני

במסעיו לעבוד בוראו
קורא בשמו ובנה מזבח
כי נתבשר מדי שלום בואו

לאדון הכל הוא משבח
בבוא רעב ולמצרים דלך
בנסיון זה יצרו זובח

אמר לשרי לטוב לי ולך
היפה בנשים בכל רגע
אמרי אחותי את במהלך

לוקחה בית פרעה ונהנגע
על ידה כי אלקים שולח
מלאך להצילם מכל פגע

עלו ברכוש והדר יצולח
וכן ללוט אשר נלוה עמם
היה בעדם כקוץ פולח

נפשע מקרית עוז עזל כי זכב
כי לו לבדו נתנה ארץ
... ישב בערי סדום עד תומם

מעשה אבות

בימי אמרפל בא לסדום חרון
נשבה לוט ונאר כאבן יכנד
לולי אברהם עמד בפרץ

לקח עמו את חניכיו בריבו
יבטח בשם ה' וירדף
לילה ובנס מנהל אבי

הרבו וקישתו בם כקש נדף
עדי הציר עשוק מיד עושקו
והאלקים בקש את נרדף

הוציא מלכי צדק לחזקו
ברכו לאל עליון ומבורך
נתן לו מעשר על הון צדקו

מלך סדום לקח אתו בפה רך
מכל הרכוש הנפש שואל
והוא בדרך נדיבות דרך

מואס בבצע עושק ושואל
רק ריעיו ונעריו יקחו מזה
חלקם והיה חק בישראל

חלק שני

בא לו דבר הא׳ במחזה
להבטיחו ועל רבוי זרעו
מלכים וגוים רבים יזה

כי הוציאו לחוץ מכריעו
בכוכבים אבל יהי נמשל
אליהם ויגיד עליו רעו

ויוסף עוד בחידה ומשל
והכניסו בברית הבתרים
לישעבד זרעו עת חטא יכשל

ארבע מאות שנה יהיו גרים
בארץ לא להם ועבדו
ואחרי כן ירשו עדרים

חזו ישרים כי לא הולידו
אז אמרה גברת להביא
לו שפחתה אולי יפקדו

מאמר חכם עדיך כנביא
תחת שלשה ארץ רגזה
תחת שפחה כי תבליך כרכיא

צעקה לבעלה ולא כחה
אל הגלותה ותענה
עד כי תסור אל משפחתה רזד

היא עודה בורחת בפנה
ונשתלחו מלאכי שלום
באמירות חנוש לפניה

מה נהדר בשמך ה' עליון
אתה ה' רואה כל לבבן
כי אלקים ראיתי עד הלום

אז דברת צורי לעבדך
התהלך לפני והיה תמים
אין טוב ולא דבר רע עליך

והיית לאב המון עמים
כאשר אוסיפה אות על שמך
הוציא מדרשך לאוניך

חותם בריתי יהי חותם ו
לדורות עולם אות בין ידידיך
יליד ביתך כל נרוה בעיניך

חלק שני

ימול בשרו ואז יקדש
עצמו במותר ותאותו
ימעט ורוח נכון יחדש

מהר נדיר לקיים מצותו
מל בשר ערלתו ובו ביום
כל אנשי ביתו נמולו אתו

ואז נראה אליו הא׳ איום
בשלישי וכלם כואבים
והוא יצל הפתח כחום היום

פתח לעוברים ולשבים
כל העינים אליו צופיות
עשיר ורש בצלו יושבים

טועים בדרכים הנכריות
לא ידעו הא׳ המה דלים
ואחר אכלם נפשם נקיות

וירא כדמות אנשים גדולים
רץ לקראתם לבל יעבורו
מעליו ותקן מאכלים

מעשה אבות

נראים כאוכלים ויאמרו
איה שרה כי רצונם היה
לחבבה וחקם ישכירי

ויאמר האחד כעת חיה
שוב אשוב אליך ולשרה בן
ושרה אמרה איך נהיה

כדבר הזה ומי זאת יבין
כי אחר בלותי אשוב עלמה
ואדוני זקן מתלבן

ויאמר ה' מה למה
צחקה שרה והיא תכחד
כי כסתה פניה כלימה

עודנו בנבואתו מתאחד
גלה אזנו כי הוא אב לבנים
ויודיע דינך הצל ליחד

יען סדום בדתיהם ישנים
כלו רגל מן השוק בבואם
לא החזיקו ביד אביונים

חלק שני

אם יעלה לשמים שיאם
ומדרכם הרע לא ישובון
אכלת נשמתם בבבל רואת

ישפתי צדיק לרצות ינובון
ואיכה הצדיקים יישארון
שוממים ועליהם יכאבון

אולי חמישים מהם יכבדון
אם תשא ועוד מפיהו ייצא
ואם חמשה מהם ידסרון

ועוד כי זה המספר לא נמצא
מהתפלל עליהם לא חדל
עד ששית בניין ירא נמצא

נסתלק כי זכותם נדלדל
מלהיות עליהם סניגור
כי גדלה בהם צעקת דל

באו המלאכים ולוט יגור
להכניס ויאמר לעקום
דרך ביתו והשער לסגור

מעשה אבות

טרם ישכבו ובני המקום
בדבר נבלה אמרו איפה
האנשים וגם ממך נקום

אז אמרו לו זעור מי לך פה
הוצא מן העיר ואל תעמוד
ההרה לך והמלט מפה

אמר להם לבי לא כי יחמוד
כי ירא אנכי פן ידבק
פנקסי וכל מעללי ימוד

בא צוערה וה׳ גבורו
המטיר על ערים והחריבן
ולוט במערת הצורים נלי

ישב לשתי בנותיו נשא לבן
בהחיותן מן האב זרע
כי בינה ילמדות מדריבן

דודי נסע מפני ריח רע
מאס ערים ישמי נכילות
שבת עובר ואורח יגריע

חלק שני

יישב בגרר ובאו נשאלות
על אשתו ותוקח לבית מלך
כי ירא לאמר אשתו לגלות

הגיד המגיד אל אבימלך
בחלום וחסרה נבואה
ראה נפשך ליבואו לה הלך

ויתנצל אין לי בזה חטאה
והוא השיב לו אני הסבה
יען מחטיאך אותי ראה

עתה השב ועשה תשובה
וגם האיש בעדך יחלה
כי נביא הוא ולא יטור איבה

בבוקר לעבדיו יגלה
ולהב פייס וצוה למנות
אלף כסף ונרפא כל חולה

בא לשרה העת להבנות
נולד ידיד והאל שמחם
והנחה עשה למדינות

מעשה אבות

ראתה היא את בן הגר ילדה
ויהי כמצחק אמרה אדוני
אל נא בן כזה בן ירוחם

יצתה גרש לין ויצא מדין
יום האישה תשלחם לנגשב
כי לא ירש ינב בני לא ידין

יתהין במדבר ויצמא ישב
הילד כי אחזתו חמה
ויצמע נולו באישר הוא שם

מלך עם ישר צבאו מחניו
דרשו מאב המון שיישבע
אם ישקור ויעשה הילדים

ויכין ישב פתח בבאר שבע
אכילה שתיה ולויה
לכל רעב משלחנו ישבע

צדקה איתן יבין ויראה יה
אך בא לנסותו להודיע
לכל מעלתו הנקיה

חלק שני

ויאמר אליו בקול השכינה
אברהם אוהבי שאכלין
ואצוך וגם אנזין

קח נא את בן יחיד ולך לך
פעם שנית היא עלי חביבה
כי היום הזה אחל גדל

העלהו לעולה ובחבה
השמים וחבש הוא את חמורו
על כל תפיסתם ככה אהבה

ויקח את יצחק בנו יקירו
ושני נעריו עמו ונהר
אל המקום לעבוד יוצרו

ביום השלישי ואור זוהר
כמו מחזה שדי יחזה
והנה ענן קשור על ההר

להם אמר ישבו לנו בזה
עד אשר נשתחוה ונשוב
וליצחק קשה הדבר הזה

להיכן הולכים אם לישוב
למה אש ועצים אם למדבר
איה השה ואיככה בישוב

וישאל לאביו על הדבר
גם בני אל תתמה על החפץ
כי מה׳ יצא הדבר

נעשה ככל אשר הוא חפץ
כי אשר יבחר ויקרב ישכון
חצריו ומעין ישען יפיץ

הבין וגם הוא לבבו יכון
לקראת אלקיו ובאו יחדיו
אל מקום המזבח הנכון

ויעקוד את רגליו וידיו
וישימהו על המערכה
לשוחטו שם לשם מוריו

הן אראלים צעקו על ככה
צור פודה וגואל הב תמורה
כופר נפשו לגמור המלאכה

הדק ישני

ויקרא לו מלאך בעת צרה
לאמר אל תשחית ואל תבריע
כי עתה יראתך ברורה

וטרם המזבח ימריע
ראה איל נאחז בקרניו
העלהו קודש ורא'ילע

אמר בתפלה לפני אדוניו
במקום הזה יי יראה
ויענה וירחם על בניו

ויוסף המלאך לאמר ראה
כי נשבעתי לפני לריצו
זכות זה יעלה ויראה

לרחמת זרעך לעם חיצון
וביום הדין וכתקוע שופר
גדול לקבץ שארית הצאן

וישובו בשלום כי הופר
אז נסיון מכח ובחיל
קרבן זה ייטב לה' משור פר

יד

מעשה אבות

הוגד כי נולדה אשת חיל
לבתואל בן נחור היא רבקה
ברה כחמה יומם וליל

מתה שרה ושנתה מהונה
תמימה ושנותיה תמימים
בקרית הארבע הרחוקה

אברהם בוכה ועיניו דומעים
עליה דבר אל אנשי חברון
עשו עמי חסד ורחמים

על רגעה פגעו לעפרון
בבקשה שוה אותה אקח
לאחוזת קבר לזכרון

ענה אדוני עזוב המקח
ויאמר לו זה אני בוחר
אבל הכסף מידי נקח

וישקול כסף עובר לסוחר
כי נבהל להון ועינו רעה
ואחר קבר מתו לא אחר

חלק שני

ואברהם זקן והתהוה
להשיא את יצחק ואל עבדו
קרא ולהשביעו על זה צוה

ישים על מצות המילה ידו
לבל יתחתן בכנעני
כי אם בזרע אביו לבדו

ויאמר לך כי בטוח אני
באלקי השמים שישלח
מלאכו ותקח אשה לבני

עבד מיטבי לישא אתו ויצלח
בשליחותו והושב כהוגן
וירא רבקה ירדה לכד תשלח

שאל אותה והיא כמו כן
נדב לבה ויקוד ויאמר
ברוך הא' לאברהם מגן

בצדקתה החזיק אל ימר
ויתן מתנות ובא לפנים
שם דבר את דבריו עד גמר

מעשה אבות

לבן ובתואל בשמחה עונים
הנה רבקה קח ולך כאשר
דבר ה' מזווג חתונים

בלכתם שמיה ריל מבשר
כי זו, יצרה יצא להתגל[illegible]
וכביה יגניזות לבנות [illegible]

ובכן העבד ליצחק מלל
כי לפני דרכו הוא מנהל
מעשה נסים לגבור ההלל

ויביאה יצחק אל האהל
והנה הברכה חזרה
גם משכנת לשכנת אור יהל

לקח עוד אברהם את קטורה
יצא ופרה בשש[illegible] אומות
אך היורש הוא בן הגבירה

נגוע הצדיק ואחרי מות
האב נמסר לבנו הברכות
בנחלת ישנו ויעורנות

חלק שני

אלה תולדות יצחק עירוכית
הוא לנוכח אשתו בעמידה
היו תפלותיהם ארוכות

על פרי בטן כי כן המדה
נתאוה לתפילת הצדיקים
ויעתר לו והיא ילדה

תאומים בדעותם חלוקים
זה לתומו פירש זה לרשעו
אם זה נופל זה הוכתו מכים

הראשון אדמוני וזה בצינו
נאוף ורצוח נקרא עשו
צד בפיו כל אדם לבלעו

ואחיו נכר מתוך מעשיו
יעקב איש תם יושב מדרשות
של שם ועבר זה דור דורשיו

יום בא עשו מהרוג נפשות
והוא נע ינוע כשכור
אחר התאוות המוחשות

מעשה אבות

על כן שאל יעקב שימכיר
לו את בכורתו וכי נשבע
גם ה׳ ירצהו בכור

הזוקר יצחק מהר פי יקבע
דירה חוץ לארץ כי שם נגזר
זרע ובימי רעבון ישבע

שב הכפר בארות עד נתברר
כי ה׳ עמו ואז שבו
להשביע ילד יצחק גם נגרי

ויהי כי זקן ומאוריו כבו
אמר לעשו הנה יום מותי
לא ידעתי וימי קרבו

צא השדה וקיים מצותי
וקח מן ההפקר והבא לי
ובזכות זה כח נא את ברכתי

מי יכב יעקב [illegible]
אמו רבקה לא נתה יבייש
יעקב עתה שמע בקולי

חלק שני

לך נא אל היצאן אל תחיל עד כוש
ואל תשתע כי יין דבר
ברכות יעל ראשך להכביש

ויבא אל אביו ויתגבר
כי אחזו רפיוי ואנכי
ענה ולמלת לא חבר

ויענה אביו בני הכי
מהרת השיב הא׳ הנותי
ליעף סח היה סומכי

אמר שא קולך זה והמתן
בבית האלקים כי הוא יפני
ויתן ויחזור ויתן

לך ברכות לגוף ונפש
הוי גביר לאחיך קום יעל
גם זרעך בארצו ינפש

זה יוצא וזה נכנס במעל
אז חיש יצחק בראות גהנם
ויאמר מי איפה יהי נגעל

מעשה אבות

אמרתי אכבדך לא חנם
מנעורין מכבוד
וברכות לאחיך הכינם

ידיך כי בגוד תבגוד עדי אבוד
כי עונותיך הטו אלה
ולך איפה מה אוכל לזבוד

צעק מר וחמתו יעלה
אהה כי כל אח עקוב יעקב
זה פעמים החל ויכלה

עוד יחנן קולו בלב יעקב
אבי הברכה אחת לבד
הנה ברך לקחת לא תקב

ויאמר גם אתה תהי נזבד
מטל ומשמנים ומחרב
ולאחיך תעבוד הנכבד

רק אם זריזו בתורה יסרב
ופרקת עולו ואז תרדה
עד אשר האל יריבו ירב

דרך ייזני

ידעה רבקה כי לגו רודה
און לאמר הן יברחו כצל
ימי אבי ואהיה חדה

ותאמר ליעקב לך בצל
קורת אחי עד יעבור זעמה
עשה זאת איפה בני הנצל

ויצא וישב לדרך פעם
ויפגע במקום ונקבעה
תפלת ערבית כי אז הפעם

וילן שם כי חמה שקעה
ויחלום במראות אלהים
סולם נצב בכי צלות שבעה

בו אשר עד למרום גבוהים
יורדים ולא קמו במצב
וירא ורעיוניו תמהים

והנה יה עליו נצב
לאמר אל תירא יעקב עבדי
כי אחיש ישועה בעת נקצב

מעשה אבות

הקיץ ויאמר יעורה כבודי
לקראת הא׳ נורא ונדור נדר
אם יהיה א׳קים עמדי

וכל דרכי לטוב יסדר
האבן הזאת יהיה כקדיש
וגם לעושר אעשה גדר

וישא רגליו בכח חדש
וירא באר ברמזים ידועים
כאשר אחרי כן נתחדש׃

ושם היו דבריו עם הרועים
כי הוא לא יוכל הבאר אל חכו
ואם טבו של לבן יודעים

השיבו כי אנו למימס
ושם על פי הבאר למשמרת
אבן לפניו כדונג ימס

בראותו רחל הנאדרת
נשק אותה ויבך כי חזר
כי לקוח אינה עמו ונקבר

חלק שני

ויאהביה אהבה עזה
ויבאר עם לבן התנאים
לבל ימר שמנה ברזה

מקץ היו שבע שנים יוצאים
עשה לבן בתחבולה מיוחד
גדול לכל העם הנכי נאור

ויעץ אולי צדיק יפותה
להחליף עמו את דרשטה
כי בזכותו איש מי בורו ישתה

גם כי מדרך המוסר נטה
לישאול לו את רחל הבוגר
ולאה הגדולה ישמוטה

אך שתיהן יתן לו למנה
עם שפחותיהן בעבודה
של שבע שנים עוד באמונה

התחילה לאה תת פרי חמדה
ילדים ארבעה בעת לדתה
ראובן שמעון לוי יהודה

מעשה אבות

אז תקנה רחל באחותה
ובמעשיה אמרה כי עלי
הב לי בנים כי אנכי מתה

אמר לה לצורך התפללי
הביאה בלהה אולי תבנה
ותלד לו את דן ונפתלי

וגם לאה כי בנות תתאשר
אם הבנים ועניה יגילון
בלדת זלפה את גד ואשר

עת דודאים אליה יובילון
ואחותה חלתה פניה
נשכרה יששכר וזבלון

ויעודה כריסה בין שניה
תשאל ילדנה לבלתי כר
כי רחל מבכה על בניה

עד צדקתה האלקים זכר
לטובה וילדה את יוסף
שטנו של עשו ובידו יכבר

חלק שני

אז אמר יעקב עת האסף
יאמר ללבן דעמה אתי
כי לבית אבי אנכי כוסף

אתה ידעת את עבודתי
לך ולביתך ועתה מתי
אעשה גם אנכי לביתי

ויאמר אליו נא על דלתותי
בשכרך התרצה עוד לישקוד
כי בגללך רבו ברכותי

השיבו צאנך היום תפקיד
מכל עמלי זה יהיה חלקי
הסר משם כל טלוא ונקוד

וביום מחר יענה בי צדקי
גם כחשי בפני יענה
בזה חפצתי להיות נקי

הצליחו ה' באשר יפנה
לא הביט און בו ולא עמל
כי התל בו בעשרת מנה

כעשה אבות

תחת אהבתו שנאה גמל
עד ברח ידיד על פי הדבר
והוא נס על בנותיו לא חמל

הוזהר הארמי פן ידבר
רע או טוב ובקרבו ישים ארבו
להרע וחיילים יגבר

השיגו מהר ואז גער בו
על התרפים ורחל תצור
להסיר את החרם בקרבו

פשפש וידו קצור קצור
למוצאם אז השיב הנבון
עתה במילין כי יוכל יעצ

ידיד חטאתי לך כי בעצבון
דלגת כן ומה הלאיתיך
ברב דליח ונעשה חשבון

זה לי עשרים שנה עבדתי
לחורב ביום וקרח לילות
טרפת ארי לא חסרתי

חלק שני

עיני משנה היו נחלות
ואני עוררתי בזמירותי
חמש עשרה שירי המעלות

אמת לולי אלהי אבותי
ישהיה לי שלחתני ריקם
את עניי ראה א' ותלאותי

ויען לבן על זאת אני קם
לבל תחסר לבנותי עונתן
תן להן ואכלו את חקם

ראה כי הכל לך בסבתן
לכן אל תוסף עליהן נשים
וירשו בניהן נרותי

נתפייס אליו ופניו ישים
ללכת לדרכו ולולותו
מחנות מלאכים בו נפגשים

וישלחם אל עשו לקראתו
לשלום ומה בלבו יגיד
וכה שם על לשונם מלתו

מעשה אבות

שלחתי אל אדוני להגיד
כי גרתי עם הארמי אובד
ולא נעשיתי שר ונגיד

היה לי שור וחמור ועבד
ולא אחוזת שדה וכרם
ועתה אל אדוני אכבד

לא טל ומטר בשלי גורם
מה לך קנאה על המטלטלים
תשאם הרוח ותזרם

וישובו לאמר כי לא ייטליך
גם הולך בקצת אף וחרון
עם אנשים חילים חיילים

הכין עצמו לתפלה ולדורון
חצה מחנותיו להלחם
יישם חביב חביב אחרון

אקי אני חיק נא ורחב
ואם זכיותי נתמעטו
עשה למענך ואנחם

חלק שני

אלה דבריו לרצות המו
ולבו נכון ובאל בטח
כי רחמיו לעד לא נשמטו

שרו ישראל יצ״ו עמיו ויצמח
וירא כי איננו בידו מסור
אז בכת ירכו וידו ישטד

על כן לא יאכלו דבר אסור
בנו לבל יוכל להרע
ושבט מלכות מהם לא יסור

אחרי זאת ועשו כדין
נראה ויעקב השתחוו
שבע עד גשתו אליו כורע

בקיץ אז יזמזו להיות נלוה
יזמו ויהיו יחד נוסעים
לכנען ובתשובתו חוה

כי יזור ירדיו יהיו נעים
עד בא אליו וחברו ישלח
כבא הרץ ויעדו מושיעים

מעשה אבות

נסע לסוכות ויבא שלם
שלם בגוף ונפש שוקטת
לשכם וחלקו כדמיון שלם

עד יצאה דינה מקושטת
לראות בבנות ושכם נשיא
הסגירה לבל תהא נמלטת

ויענה וחשב כי השיא
אותה בדבריו ולא ביורחש
הילדה הזאת אליו להשיא

ועלי זאת בכתובה ובכדיש
השיבוהו כי עשה נבלה
פורץ גדר ישכנו נחש

לא יאות לאיש אשר לו ערלה
זרע קדש אך נאות אם תרצו
להיות כמונו בברית מילה

אנשי עירם אליהם נתרצו
שמעו ולוי לדינה אחים
לתבוע עלבונה נתיעצו

חלק שני

ויפילו פגריהם כסוחים
לפי חרב ושללם בזזו
כי בזכות אביהם הם בטוחים

זאת אות להם יען כי בזו
בכבוד בת נדיב והם לנפשב
גמלו רשע כמבך העשו

נראה אלקים ליעקב שם
לבל יפחד מהם ואל יחת
ולשלם נדח לבל יאשם

טכן צלמי השלל מתחת
האלה ובדרך בנסעם
כל אשר סביבותיהם טחת

ויבא בית אל הוא וכל העם
ברכו הא׳ כי יחיה לישר
על כן שם ישראל אליו ינעם

ולצאת מחלציו מתבשר
גוים גם מלכים מהולד
עוד לו בן והיו שנים עשר

מעשה אבות

בדרך אפרת רחל ותלד
את בנימן ביגון ודמעה
כי נאספה נפשה ממו ולד

שם קבורתה ולא נטמיעה
לרחם הא׳ על שעשועיו
עת קול בכי ברמה נשמעה

ויסע ישראל למסעיו
ואז ראובן כמים פחז
ובלבל לאביו את יצועיו

דרך תשובה ראשונה אחז
ולא רוחק ומבניו עמד
ופתח תשובה לנאחז

ויבאו אל יצחק הנכבד
והוא זקן ושבע נפטר
בישם טוב למנוחה אשר חמד

יזרק רשיינא את יעצביו נטר
משטר חוב ומפני בושת
הוא עשו איבה בלבו נטר

חלק שני

וילך אל הר שעיר לרשת
שם רבו צבאיו ואלופיו
תופשי מלחמה חץ וקשת

וישב ממזר בתוך אגפיו
ומן החורי ענה הטארבק
והוליד את הימים בסעיפיו

ותמנע רצתה להתדבק
ותהי לאליפז פלגש
כי יעקב הרחיק לה מחבק

ותלד את עמלק ראש נוגש
כי צותה אליו להנקם
מזרעו כאשר בו יפגש

שמנה מלכים יגשו יקם
לפני מלוך בישראל ראשון
מכל פנה ועבר ידביקם

עד עמיד לישראל נין נחשון
הכניעו ומלכותו החרים
עד יהורם ההולך באישון

מעשה אבות

בימיו פשע וראשו הרים
מי יורידני אומר בלבו
ישיבני בחגוי סלע ראש הרים

הדור יבא מאדום בנתיב
כדורך בגת ועולו ישבור
כאשר יפקוד עליו בחרבו

לכו חזו מפעלות אל גבור
על עם קדש בעצות מרחוק
לקיים ברית ולא יעבור

אני היום אספרה אל חוק
גלגליו בשירי כי אחרי
כן יצא כרכיש ובא עת לשחוק

בשבת ישראל תם במגורי
אביו אוהב ליוסף המשכיל
ואחיו שנאוהו לגמרי

שמועתם לא יכול להכיל
במרעיתם ויאמר כה לחי
הנה לבן בזה ותשכיל

חלק שני

השודים על העריות אחי
ובבני השפחות להבזות
וגם לאכול אבר מן החי

ויחלום חלומות רומזות
לממשלתו ואל אחיו ספר
גם לאביו פתרונם לחזות

השיבו על דבריו להפר
התחשוב למשול בנו בחזקה
ואביו כתב כל זה על ספר

ויקנאו בו קנאה חזקה
כי חששו למו כי אור עזר
פן הוא ירש והם לרחקה

וילכו לשכב על זה לרעות
רוח ושוא לבטל ממשלתו
לחשוב עליו מחשבות רעות

ויי) אמר לקום עצתו
ויסת את אביו לשלחו
וגם הוא נזדרז בשליחותו

מעשה אבות

והנה האיש גבריאל נכחו
כי היה טועה וינחהו
איפה אחיו לישר את ארחו

מרחוק מישפט מות דינהו
שמעון ולוי יחד בסודם
אם חלומותיו לא יצילוהו

אמנם ראובן השיב כנגדם
אל נא אחי תרעו אל תכו
למען הציל אתו מידם

אם לא תנקו אתו השליכו
אל הבור אולי יזכה לנסים
ודמו בידכם אל תשפכו

הפשיטוהו מכתונת פסים
וישליכו אותו אל הבור רק
אין בו רק נחשים מארסים

חשבו בזאת יעלו לפרק
וישבו לאכל בועד
והוא דמעות מעיניו זורק

חלק ישני

ויראו ישמעאלים כעליזר
וגמליהם עם מיני סחורות
אשר ריחם נודף אליו

אמר יהודה ולמה נכרות
את חיי אחינו ומה בצע
כי על ידינו ימות כבדות

ימכר והיה עבד נרצע
תחת אשר ישב בנוי למישור
במקום פס״ם ישק ואפר ייצע

מכרוהו וגרמו מכישול
לעשרה חטאים נלכדים
בימי הכסר בגופם ימשול

ראובן לשקו היה מקדים
וירא אין ולא יכול לסביר
צרת אביו וקרע בגדים

שחטו שעיר כתונתו לטביל
ולאביהם אמרו התבונן
בכתונת בנך אין נחבל חבול

מעשה אבות

ויקרע שמלותיו מר ויקונן
כתונת בני איך טרוף טורף
ויבכה אותו אבל ואונן

לא קבל תנחומין כי לא הורף
מצערו כי על המת נגזר
שכחה גם אביו עמו יצורף

היה יהודה מאחיו מוזר
כי עבור זה ימי אתם ירד
לעדולם ויט עדי איש זר

הוליד את ער והומת כימיו
ואת אונן ובבואו ליבם
לא הקים זרע וגם הוא נטרד

מחשבות יצורי מי יחשבם
עת אור משיחו מתמר יפרח
עם יהודה יחידים יושיבם

חשב כי נטתה מני אורח
ואחר הודה ותלד אחים
צדיקים את פרץ ואת זרח

חלק שני

ויוסף נמכר לשר טבחים
במצרים ובצדקו החזיק
דומה לשושנה בין החוחים

ויהי מצליח ואין לו מזיק
כי ה' עמו ובגללו
נתברך כל אשר הוא מחזיק

והנה שית זונה ישב למולו
אשת פוטיפר נשאה עיני
העיזה פניה ותאמר לו

שכבה עמי ואל תאמר אין
יום יום בדבריה אל צרתו
ובגדו הכל נחשב כאין

ויום באו לעשות מלאכתו
ותתפשהו בבגדו בסוד
וימאן לחלל את בריתו

זכה שם צדיק לעולם יסוד
כי נתחזק ונלחם ביצרו
יראו בחורים וישמרו סוד

מעשה אבות

אסרוהו עד עת בא דברו
בא להצילו מיד שוסיו
שלח מלך עמים ויהתירו

כי חטאו לו שני סריסיו
ויפקדם במשמר לאסור
עד יפורש דינם בנימוסיו

ויחלמו שם הפתרון למסור
אל יוסף וירא אותם זועפים
וזיו פניהם הולך וחסור

דבר חברו של שר האופים
הנה גפן לפני עד קצה
ובה שלישה שריגים יפים

היא כפורחת עלתה נצה
הבשילו האשכלות ענבים
ולכוס פרעה ישחטום במריצה

וירא כי היו דבריו טובים
אמר זה פתרונו לפניך
בעוד שלישה ימים קרבים

חלק שני

ישיבך פרעה על כנך
ואז תזכריני אל הישרים
אם נא מצאתי חן בעינך

כי גונבתי מארץ העברים
גם פה נקתי מאד לא נסתר
כי שמוני בבית האסורים

וירא שר האופים כי טוב פתר
ויאמר אף אני בחזיון
שלשה סלים תוכם מחותר

מכל מאכל בסל העליון
על ראשי העוף ינקרנו נועץ
השיב כן יהיה בנסיון

כי פרעה יתלה אותך על עץ
ואכל העוף אותך גולם
ביום השלישי בהועץ

מקץ שנתים פרעה חולם
והנה מן היאור שבע פרות
עולות בריאות לחרוש תלם

מיניזה אבות

ואחריהן עולות אחרות
דלות דקות בשר ולבלוע
את הראשונות פיהן פוערות

היה לזר וקשה לשמוע
כי באו לתוכן ומראהן
כאשר בתחלה לרוע

וירא שבע שבלים ובהן
משנה כמו בראשונה חלם
וישאל לפתרונם עליהן

באו חכמי מצרים וכסלם
מלאו נקלה כי הוסג אחור
חכמתם ולא שמע לקולם

להעלות את יוסף ובחור
אותו למלוכה אלקים העיר
שר המשקים והזכיר לאדיר

יום עוני חמת פרעה הבעיר
חלמתי עם חברי במהיותן
שם נער עברי ולימים יצעיר

חלק שני

כאשר פתר לנו כן נמשך
ישלח במעדו רק דת אל תפר
אולי ימצא מרגוע לנפשך

בא ולפניו חלומו יספר
והוא תפלה בפיהו יבע
וקים יענה אמרי שפר

שבע פרות גם שבולים שבע
הראשונות אשר היו טובות
רומזות אל שבע שני שבע

והרעות אל שבע רעבות
ונשכח השבע בעצבון
כל איש ונמסו הלבבות

הראה הא׳ למלא רעבון
לאסוף התבואות ועל כן
ירא פרעה איש חכם ונבון

ויאמר פרעה כל זה יתכן
וכמוך אין נבון וחכם
אתה תהיה על ביתי כוכן

מעשה אבות

על פיך יישק עמי ויחכם
ואדם לא ישא יד וברך
אחר הכסא אתה נסיכם

והלבישהו וקראו אברך
זה רך בשנים ובחכמה אב
ועם זוגתו שכם יברך

זה היה שכרו כי לא תאב
לעברה וכצהרים
זרח שמשו ישמח ולא יראב.

נולד לו מנשה ואפרים
בטרם תבא שנת הרעב
אסף בר רב לא בעצלתים

כבא דברו פתע ותרעב
כל הארץ ואליו שואלים
לחם בהתעטפם ברעב

השיבם אם תהיו נמולים
אתן בר ואיש מכם לא יזוק
כי אינו זן לערלים

חלק שני

פתח האוצרות ותחזק
הרעב ונתיקר השבר
כי כל איש לשבור אוכל נתחזק

ראה יעקב כי עוד לו סבר
אמר לבניו למה תתראו
טוב שברו לנו ולא נקבר

ירדו מצרים ולא נראו
יחד כי מגמתם לחזור
אחר אבדתם אם ימצאו

התנכר בדבריו אך לעזר
בלבו ויאמר זה לא הורגל
לראות ערות הארץ לפזר

ענו לא אדוני כי לא רגל
איש ממנו אבל הוא מר רוחו
יען אח נפקד ואיו לא נתגלה

ולבלתי ירדו מכינו נדחו
חזרנו להיות מבקשים
אז הוסיף לשפוך עליהם שיחו

ואם הוא ביד אדונים קשים
הישיבו יעל זאת באנו להתם
ויאמר כזאת אתם נוקשים

חי פרעה כי מרגלים אתם
תאסרו ובזאת תבחנו
בבא אחיכם אשר אמרתם

התודו בינם אבל אשמנו
על אחינו לראות צרת נפשו
בהתחננו ולא שמענו

על כן יקבל כל אחד ענשו
וראובן הוכיח לא באפשי
וגם דמו הנה לו דרשו

ויוסף שמע ובשלישי
אמר אלהם זאת עשו וחיו
את האלקים ירא נפשי

יאסר אחד על כי תהיו
מביאים הקטון ולישעבר
ארע כי דבריכם כנים היו

חלק שני

ויצו לבנו מנשה הגזבר
להשיב להם את כל כספהכ
ולמלאת את אמתחותיהם בר

אסר את שמעון אך לעיניהכ
כי הוא הורידו ולבל יפרד
להרע עד באם אל אביהם

ספרו כי חשדם במרד
האדון וגם שאל הקטון
ובלעדיו לא יוכלו לירד

וכאשר דבר מלך ישלטון
אין להשיב אמר טוב להסות
למה פתחתם את פיכם לשטון

ויאמרו גם עצי עריסות
גלה לנו הידוע נדע
מה בלבו כי יבא לנסות

אמר ראובן את בני תגדיע
אם לא אביאנו והוא גער
בניך הם בם הלא תדיע

מעשה אבות

ויהודה אמר המתינו מזער
ובכלות ישבר והרעב רב
אמר אל אביו שלחה הנער

כי אנכי אכנס לך ערב
ויאמר אם כן שאו מידי
מנחה ואני לתפלה אקרב

רחמים יתן לכם אל שדי
בו בטח לבי ובו אאמין
כי יצתה יאמר לצרותי די

שבו ויוסף בראות בנימין
לאשר על הבית ימלל
לשחוט ולבדוק כדין ולהזמין

ויאמרו אך זה להתגולל
עלינו את הכסף ולמצא
עלילות כרשע להתעולל

ויגשו אל האיש לרצא
בי אדוני כי ירדנו ירוד
הושב כל כספנו וליצת מיצא

חלק שני

כל אחד ממנו הרד חרוד
ונשב אותו וכסף אחר
כי לא במעל מרדנו מרוד

ויאמר שלום הצ הבוחר
באביכם זכותו לא רק
התיר את שמעון לבל יאחר

מהרו את המנחה לתקן
עד בא יוסף ומאתם דרש
השלום לאביכם הזקן

גם חנינה לבנימין פירש
וימהר כי נכמרו רחמיו
לבכות במסתר כי לא יפורש

הסבם כסדר ובשומיו
ושתו הם עמו ורוחם השיב
במשאותיו ויפרוש שלומיו

צוה עוד כסף משנה להשיב
באמתחותם והגביע
אל הקטון אשר אליו יישיב

ולאשר על ביתו יביע
להשיגם ויוכח במילין
על דבר זה מבאייש ומביע

ענוהו זה יהיה לנו הולין
מקל וחומר ואם תמצא
ככה גם כלנו מקוקלין

ויחפש כסדרם וימצא
קרוע שמלותם למו יצדק
כבושת הגנב כי ימנא

אמר להם איש כמוני יבדק
השיבוהו על הארץ סהול
מה נאמר לאדוני מה ניצטדק

אם האלקים מצא שטר חוב
לפורעו עבדים נהיה
נם חלילה לי זכאים לחוב

ויגש יהודה לאמר היה
נא אדוני שומע דברי
ולבו אמיץ כלב האריה

חלק שני

מתחלה שאלת על הורי
מה נשתנינו מכל הבאים
האם לישא ולהשיא בחורי

אנו כי לא היינו חטאים
הגדנו לא כחדנו האמת
ועתה רעת אבינו רואים

בראותו כי אין הנער ומת
נוריד שבתו ביגון שאול
ואני חייב נדרי לאמת

לכן נא אדוני באתי לשאול
לעבוד תחתיו נפשי תערוג
כי לי משפט הגאולה לגאול

ואם לא דע כי רעה תארוג
במות הזקן ארג ואבדן
כי אריק חרבי אתחיל להרוג

כן משפטך אשר אתה דן
כפרעה לגזור ולא לקיים
נקם אקח ולא אשים עדן

מעשה אבות

רמז לנפתלי וזה איים
כי ראה כל גבורתו יפק
וארץ מצרים לא תתקיים

ואז לא יכול יצור להתאפק
כי היה הבית כולו מלא
ויקרא כל איש עליו להפק

אני יוסף אמר אז ימלא
פיו בבכיה ויאמר העוד
אבי חי גם בעיני יפלא

נבהלו מפניו לא יענו יחוד
כי נפלה עליהם חרדה
וברכיהם כושלות אין מסייעו

אוי לכל יצור מיום הקפדה:
מה יגיע כי יתן את הדין
שם יאחזנו פחד ורעדה

חזר פייסם ואם מזדין
לי מכרתם גרמתם להיות
מעלין בכבודי ולא מורידין

חלק שני

כי שולחתי הנה להחיות
לכם כי הא׳ אחרי שובי
קרא ליעקב בראשי הומיות

מהרו נא ואמרו אל אבי
אמרתי בא אלי אל תאחר
וכלכלתי אותך כחיובי

גם פרעה בביאתם שם בחר
וייעו אל יוסף עגלות לתת
מטוב הארץ לקוח מבחר

לכלם נתן ועוד הוסיף תת
לבנימין אחיו מנה יפה
וייצום אל ידברו רתת

בשורה זאת ביד האב רפה
עד רוח נדיבה אליו נסמך
בזכרו דיני עגלה ערופה

ויסע ובבאר שבע נתמך
כי נראה לו הא׳ והבטיח
אני ארד ואעלה עמך

ישבעים נפש מירכו השביח
יען יוכבד להשלים המנין
כלו זרין אמת להצליח

שלח יהודה להכין מנין
בית מדרשו ובאו לגושן
לגור לא להחזיק בקנין

מהיר במלאכתו איננו יישן
הגיד למלכו בעבור ירען
מקנהם על כר נרחב ודשן

מאחיו ואביו תתודיען
לפרען ברכו כי יראה נס
ומי מליס לקראתו יגיען

ויוסף הוא היה זן ומפרנס
בית אביו גם לכל הרעב אפס
כי כל הכסף הנמצא כנס

ויבאו אליו שיתרפס
כי אין כסף השיב לישאלתם
הבו מקנכם אם כסף אפס

חלק ראשון

בשנה ההיא גם מקצהם תם
התחננו וחייהם לפדות
קנה גויתם ואדמתם

אמר ראו כי ארבע הידות
הוא לכם ולטפכם לאכול
ולפרעה חומש תבואת שדות

רק באדמת כהנם לא יכול
ולנו לתת מעט לא כביר
למשרתי יי מעשה מכל יי

ואת העם לערים העביר
להסיר בושת אחיו מקרבם
שם פרו ובדכה לראש משביר

בא פקודת איש תם נסתם לבם
ועיניהם מצרת הגלות
כי קרבה עת פרעת חובם

תבע קבורה בהשתדלות
מיוסף להתהלך בארצות
החיים ופן יעשה טפלות

הישיבו על דברו לריצות
וישביעהו כי כן יעטרן
עת ישראל מפריעה להתרצות

ולא עברו ימים לאורך
ידע בחליו שאל ויאבה
לקחת את בניו להתברך

אמר בני כי ביקרן אותה
דעו לי נראה הא׳ מקדמוני
בברכו אתי פרה ורבה

בישרני כי אחר מבני
יקח לו מנה אחת אפרים
והיום הזה תראנה עיני

כי אפרים ומנשה כשנים
מבני לי הם אך אם תוליד חוץ
מהם לא יקחו חלק כפלים

ואני אם במות רחל בחוץ
קברתיה שם בדרך אפרת
כן דבר המלך היה נחוץ

חלק שני

בראות בניו והנה לא שרת
עליו רוח בפשע מלכים
וישאל איך הולדתם בן פירת

הראה לו כתובה וישרוכים
התפלל ובלבו כאיש אוכל
אמר קחם והיו ברוכים

הגישם כסדרם והוא ישכל
לישום ימינו על ראש הצעיר
ויברך את שניהם בהשכר

רצה יוסף על זאת להעיר
ויאמר ידעתי בני אטעון
דבר רוח יי בי העיר

גם הוא יגדל במעשה גדעון
אולם יהושע יגדל יותר
עת יאמר לשמש דום בגבעון

כה ברכם כל איש יהי יותר
להיות כמותם אשר יכסוף
ובכל דבר אפרים יותר

39

מעשה אבות

ואלקים נדחכם יאסוף
וליוסף נתתי שכם חלק
על אחיו ישם קברוהו בסוף

אסף בניו ברכות לחלק
ולגלות הקץ והאל טומן
וישאל אם יש ביניהם חולק

ענו כלם כי אמונה אומן
להם באל אחד אין זולתו
כשכי ישלבו גם הוא יאמן

פתח ברוך ישם כבוד מלכותו
הוא ימלוך תמיד לעולם ועד
ויטע בלבכם יראתו

ראובן בכור אתה האל יעד
כהונה ומלכות לך חרוטה
אם חכמת ולקחת מועד

אך פרי מהירתך חרטה
פחז חטא מעליך ונחסם
לא יאמרו לך ראובן חטא

חלק שני

שמעון ולוי חמס כנוסס
עם קרח וזמרי לא אזכר
רק על הדוכן בהתיחסם

ארור אפם אשר היה עזר
ועברתם יחד לא יצרף
זה לגרנות זה למצא שוכר

יהודה אתה לך לא אחוך
המלוכה אחיך יודוך
ואויבך יתן לך עורף

ישתחוו גוים יעבדוך
גור אריה אתה ותן טוב שוקק
גם בגלותך יכבדוך

לא יסור ממך שבט ומחוקק
עד בא האיש לו ישוב המלכות
גואל עמיו והארץ בוקק

זבולון לחוף ים יצלח בזכות
אחיו אשר באהלו לומד
ירכתו על צדון באריכות

מעשה אבות

יש שכר חמור בתורה חומד
ראה מנוחה לנפשו לצפון
ויט גופו לסבול עול וללמד

דן ידין ויהי נחש ושפיפון
שמשון להנקם ובהתחנן
ישועתך יי לו תצפון

גד גדוד יעבור כמתרונן
למלחמה וישוב בלב טוב
וישמח אף גלית ורנן

מאשר לחם שמן ורטוב
והוא על שלחן מלך מעדן
ולשמן המאור זתים יחטוב.

נפתלי ארצו כמו גן עדן
פרותיה להתבשל אצים
שבע שפע רצון להתעדן

יוסף יפרה כי לו אין לוחצים
רעי עין לו מרו ורבו
וישטמוהו בעלי חצים

חלק שני

וצרקותיו באיתן ישבו
גב במלטו ורכיו סרתי
לכן ברכותיו יפרו ויתבו

בנמין זאב בראש נסכי
ושריו בבקר עד יאכלו
וגם לערב בימי מרדכי

אלה שבטי ישראל נכללו
ויצו לשאת ארונו לשוה
כסדר במסעיהם ידגלו

נאסף ולא מת כי בטוח
רוחו ונשמתו תמיד תהי
עם האלקים ששמה תנוח

צוה יוסף לחנוטו ויהי
בביתו שבעים יום ויעשו
אבל ומספד וקינים ונהי

העלוהו ברב עם לא מישו
כמשטתו וכגורן הוכף
במרכבים כמוס גדול עשו

מעשה אבות

ויראו אחי יוסף כי נזקף
על הבור ועמו לא זמנם
ואף לבו לשמים נשקף

והם חשבו כי בא זמנם
להענש כי היו למשא
ויצוו אליו בהתחננם

אביך צוה נא עון תשא
לגומלי רע וגם הננו
עבדים אמרו אולי ישא

ענם אם זה חשבתם איננו
רעו לא לאדם דרכו יכין
מי״) [redacted] מיצעריו כוננו

הוא חשבה לטובה להשכין
אתנו פה ולכם להכיר
ואני פרנסתכם אכין

וירא בבניו גם בני מכיר
בא עתו ובשרם בפקירה
ועצמותיו השביעם להזכיר
לבניהם עד אבי התעורה׃

נשלם החלק השני ׃